

*Załącznik do
Uchwały Nr XXIII/281/2016
Rady Miasta Zamość
z dnia 24 października 2016 r.*

***Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na terenie Miasta Zamość na lata 2017 - 2020***

*Akceptuję: Prezydent Miasta
Andrzej Wnuk*

Zamość, październik 2016 rok

Wstęp

Jednym z istotnych i długofalowych celów polityki społecznej państwa jest tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań antyspołecznych generujących patologie, w tym między innymi przemoc domową. Zadania w zakresie ochrony rodziny oraz przeciwdziałania przemocy domowej zawarte są w różnych aktach prawnych, w szczególności w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) oraz Krajowym Programie przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020. Realizują je jednostki samorządu terytorialnego na różnym szczeblu. *Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Zamość na lata 2017-2020* został opracowany w oparciu o ww. akty prawne i uwzględnia rolę i kompetencje poszczególnych instytucji zobligowanych do działania w obszarze przeciwdziałania przemocy i pomocy ofiarom przemocy przypisane gminie i powiatowi.

Głównym celem programu jest wzmocnienie oraz usystematyzowanie zadań realizowanych przez różne podmioty w tym zakresie oraz zwiększenie ich skuteczności, a także udzielanie szeroko rozumianego wsparcia osobom doświadczającym przemocy. Zadania ujęte w programie zostały zaproponowane przez podmioty zobligowane ustawowo do podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy m.in. Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Komendę Miejską Policji, Wydział Oświaty oraz Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Zamość oraz Sad Rejonowy. Są one spójne z zapisami *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2014-2020*.

Program umożliwi pozyskiwanie środków pozabudżetowych na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie, w dzisiejszym rozumieniu, jest zjawiskiem społecznym towarzyszącym ludzkości od początku istnienia instytucji rodziny. Na przestrzeni wieków różna była akceptowalność tego zjawiska, natomiast nie ma wątpliwości, że przemoc występowała w usankcjonowanych społecznie związkach i dotyczyła zwykle osoby najsłabsze, tj. dzieci, kobiety, a także osoby starsze bądź niedołążne. Przemoc w rodzinie jest definiowana jako „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Jest to zjawisko intencjonalne i nieusprawiedliwione, wykorzystujące naturalną przewagę sił. Uniemożliwia samoobronę, a opiera się na władzy i kontroli. Rzadko jest czynem jednorazowym, znacznie częściej jest długotrwałym procesem. Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i występować jako przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna i ekonomiczna. Inni badacze zjawiska mówią też o takich formach przemocy jak: izolowanie, groźby, zastraszanie, manipulowanie czy wykorzystywanie i nadużywanie tradycyjnych wyobrażeń o przywilejach przysługujących mężczyźnie. Jedną z form przemocy jest zaniedbywanie dzieci, rozumiane jako niezaspokojenie ich potrzeb fizycznych i psychicznych.

Przemoc niesie ze sobą dramatyczne skutki zarówno bezpośrednio, jak też dalekosiężne dla osób jej doświadczających (dorosłych, jak i dzieci), często niewidoczne w pierwszym etapie, a jednak prowadzące do stopniowej dezorganizacji psychiki i normalnego funkcjonowania ofiar. Osoby dorosłe doznające przemocy ze strony partnera często cierpią na różnego rodzaju choroby somatyczne związane z długotrwałym stresem, zaburzenia emocjonalne, stany depresyjne i lękowe. W związku z występowaniem przemocy domowej u ofiar pojawia się zwiększone spożycie środków psychoaktywnych, niska samoocena, bezradność, bierność oraz adaptacja do przemocy.

Skala przemocy w rodzinie, jako zjawiska zachodzącego w środowisku zamkniętym, jest niezwykle trudna do oszacowania. Składa się na to wiele przyczyn, poczynając od braku udziału osób trzecich, oporu ofiar przed wyjawieniem sytuacji na zewnątrz ze względu na uwarunkowania społeczne, obawę przed rozpadem związku, przed zachowaniem sprawcy, etc. Pomimo wielu kampanii podwyższających świadomość społeczną, przemoc nadal traktowana jest jako sprawa wstydliva i skrywana, a ujawnienie zjawiska następuje w sytuacjach ekstremalnych. Dlatego należy mieć świadomość, iż w dalszym ciągu nie jest możliwe rzetelne oszacowanie skali tego zjawiska. Dane statystyczne dotyczące interwencji właściwych służb w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie wykazywane są najczęściej w rocznych sprawozdaniach statystycznych, a przede wszystkim w sprawozdaniu z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Służbą, która najczęściej pozyskuje informacje o występowaniu przemocy w rodzinie jest Policja. Poniżej przedstawiono ogólnopolskie dane statystyczne Policji z lata 2012-2015.

	2012	2013	2014	2015
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	51 292 (w tym 44 146 wszczynających procedurę i 7 146 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)	61 047 (w tym 50 934 wszczynających procedurę i 10 113 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)	77 808 (w tym 63 467 wszczynających procedurę i 14 341 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)	75 495 (w tym 61 133 wszczynających procedurę i 14 362 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)
Ogólna liczba ofiar przemocy	76 993	86 797	105 332	97501
Liczba ofiar - kobiet	50 241	58 310	72 786	69 376
Liczba ofiar - mężczyzn	7 580	9 233	11 491	10 733
Liczba ofiar - małoletnich	19 172	19 254	21 055	17 392
Ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc	51 531	61 450	78 489	76 034
Liczba podejrzewanych sprawców – kobiet	3 522	4 440	5 301	5 244
Liczba podejrzewanych sprawców - mężczyzn	47 728	56 755	72 791	70 484
Liczba podejrzewanych sprawców - nieletnich	281	255	397	306
Ogólna liczba podejrzewanych sprawców	31 387	37 650	50 073	48 841

będących pod wpływem alkoholu				
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - kobiety	1 005	1 289	1 969	1 972
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu mężczyźni	30 333	36 327	48 055	46 830
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - nieletni	49	34	49	39
Liczba dzieci umieszczonych w nie zagrażającym im miejscu (np. rodzina zastępcza, dalsza rodzina, placówka opiekuńcza)	527	426	346	275

Zródło: www.statystyka.policja.pl

Z powyższego zestawienia wynika, iż w latach 2013 -2014 liczba zakładanych Niebieskich Kart na terenie Polski rosła, natomiast ostatnie dwa lata utrzymuje się na porównywalnym poziomie. Jednocześnie odsetek spraw, w których wszczęto postępowanie utrzymuje się na poziomie ok. 80%. Przedstawione dane pokazują liczby osób pokrzywdzonych w poszczególnych latach, co daje pewien obraz skali przemocy w rodzinie w Polsce. O ile bowiem dane dotyczące interwencji, czy też liczby wypełnionych „Niebieskich Kart” dotyczą całych rodzin, to liczby pokrzywdzonych ukazują osoby rzeczywiście dotknięte tego rodzaju przemocą. Z danych policji wynika, iż sprawcami przemocy są w zdecydowanej większości mężczyźni (w 2015 r. 92,7%), choć niepokojący jest także wzrost liczby nieletnich podejrzewanych os stosowanie przemocy. Warto także zauważyć utrzymująca się tendencję współwystępowania problemu alkoholowego z zachowaniami przemocowymi. Odsetek sprawców będących pod wpływem alkoholu w stosunku do ogółu sprawców wynosi w 2012 r. 60,9 %, 2013 – 61,27 %, w 2014 r. 63,79%, a w 2015 r. 64, 24 %. Analiza statystyki dotyczącej osób pokrzywdzonych przemocą wskazuje na utrzymujący się wysoki wskaźnik kobiet – ofiar przemocy domowej (od 65,25 % w 2012 r. do 71,15 % w 2015 r.) oraz spadający odsetek małoletnich ofiar przemocy (od 24,9 % w 2012 do 17,83% w roku 2015), mogący być skutkiem wprowadzonej w 2010 r. nowelizacji Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego w zakresie zakazu stosowania kar cielesnych oraz prowadzonych kampanii edukacyjnych w szkołach. Nadal najrzadziej osobami pokrzywdzonymi są mężczyźni, choć i w tej grupie obserwuje się nieznaczne tendencje wzrostowe (9,8% w 2012 r. do 11,0% w 2015 r.).

Analizując dane lokalne należy wskazać na dane Policji odnoszące się do podejmowanych interwencji na terenie miasta Zamość za lata 2012-2015.

Rok	2012	2013	2014	2015
Liczba interwencji ogółem	6826	6551	8417	8249
Liczba interwencji domowych (w tym związane z przemocą domową)	1331	1003	833	755

Źródło: dane KMP Zamość

Powyższe dane pokazują, iż pomimo wzrostu interwencji policyjnych, liczba interwencji domowych (w tym związanych z przemocą) ma tendencję spadkową. Również w odniesieniu do przestępstw kategoryzowanych w ramach przemocy domowej obserwuje się nieznaczny ich spadek, przy czym wykrywalność pozostaje na poziomie ok. 98%.

Rok	Przestępstwa p-ko czci i nietykalności cielesnej, p-ko rodzinie i opiece, znęcania się nad rodziną	
	stwierdzone	wykryte
2013	88	87
2014	78	76
2015	64	63

Źródło: dane KMP Zamość

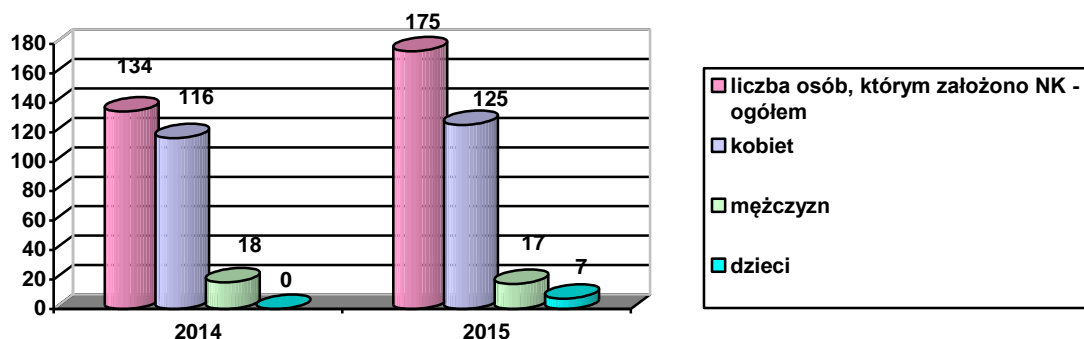
Innym źródłem informacji na temat zjawiska przemocy na terenie miasta Zamość jest analiza danych wynikających z prowadzonej procedury „Niebieskie Karty”.

Rok	KMP	MCPR i OIK	OŚWIATA	MKRPA	ZDROWIE	Ogółem
2012	16	38	1	9	2	66
2013	93	29	2	4	3	131
2014	144	18	2	3	1	168
2015	141	29	1	4	0	175

Źródło: sprawozdania z realizacji Miejskiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy za lata 2012 -2015

Z zestawienia wynika, że liczba prowadzonych procedur z roku na rok systematycznie wzrasta. Największą liczbę kart zakłada Policja, co ma związek z podejmowanymi interwencjami domowymi.

Dane dotyczące osób krzywdzonych potwierdzają ogólnopolskie tendencje. Na terenie miasta Zamość w zdecydowanej większości ofiarami przemocy domowej są kobiety.

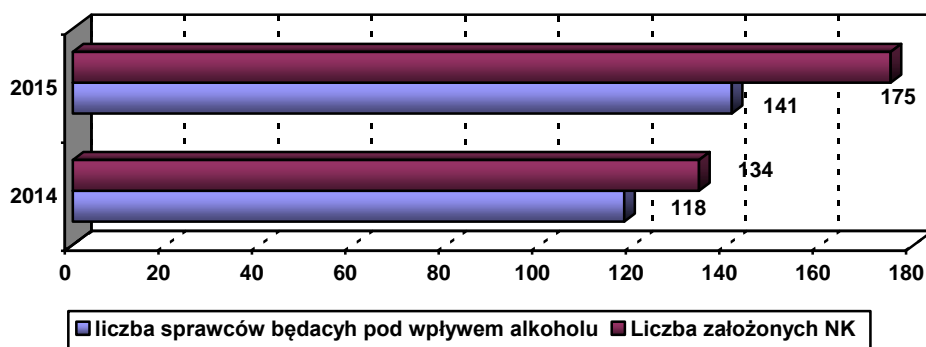

Źródło: dane własne MCPR

Zaznaczyć należy, że w kilku rodzinach założonych zostało kilka NK w trakcie jednej interwencji na rzecz kilku członków rodziny albo w pewnym odstępie czasu. W latach 2014 - 15 w ponad połowie rodzin, w których założono procedurę „Niebieskie Karty” przebywały dzieci (w 2015 r. 57 % kart - 99 NK, w 2014 r. 66%), a zatem są to potencjalnie osoby zagrożone przemocą. Przemoc rodzinna, której świadkami są dzieci, destruktywnie wpływa

na ich rozwój emocjonalny, jest przyczyną późniejszych zaburzeń zachowania przybierających postać agresywnych i często okrutnych zachowań wobec ludzi i zwierząt, którym towarzyszą m.in.: złość, zachowania przestępcze, wagarowanie. U dzieci będących świadkami przemocy domowej zwiększa się ryzyko pojawienia się w przyszłości problemów związanych ze zdrowiem psychicznym. Istnieje zwiększone prawdopodobieństwo, że takie dzieci w przyszłości będą częściej sięgały po alkohol i stosowały przemoc wobec swoich partnerów.

Osobami podejrzewanymi o stosowanie przemocy są mężczyźni, w 2014 r. liczba kobiet podejrzanych o stosowanie przemocy wynosiła 14 osób (8,5%), a w 2015 r. -12 (7%). Analiza danych zawartych w NK wskazuje na korelację zjawiska ze stosowaniem przemocy przez sprawcę nadużywającego alkoholu, przy czym jak pokazują badania ogólnopolskie związek pomiędzy nadużywaniem alkoholu a biciem, nie ma charakteru przyczynowo-skutkowego, można jedynie mówić o współwystępowaniu. Alkoholizm w rodzinie należy traktować zatem jako czynnik ryzyka pojawienia się przemocy w rodzinie.

Jak wynika z powyższego wykresu liczba sprawców będących pod wpływem alkoholu wynosi 88% w 2014 r. i 80,5% w 2015 r.

Dla sprawców prowadzone są oddziaływania korekcyjno- edukacyjne mające na celu zmianę postaw. Każdego roku program jest realizowany przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej we współpracy z Zakładem Karnym w Zamościu. W 2015 roku OIK zrealizował trzy edycje programu w Zakładzie Karnym i jedną w siedzibie OIK. Łącznie w 2015 roku program ukończyło 42 mężczyzn.

Praca z rodziną w ramach procedury „Niebieskie Karty” jest procesem długofalowym. W związku z powyższym Zespół interdyscyplinarny i tworzone przez niego grupy robocze zajmują się nie tylko sprawami zaistniałymi w trakcie roku, ale także kontynuują rozpoczęte, a niezakończone procedury.

Rok	Założone	Zakończone z roku bieżącego i lat ubiegłych	Prowadzone w roku następnym
2012	66	13	63
2013	131	78	116
2014	168	175	109
2015	175	190	94

Z danych zawartych w sprawozdaniach z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, iż w 2014 powstało 85 grup roboczych,

które pracowały podczas 449 posiedzeń na rzecz 231 rodzin, w 2015 r. utworzono natomiast 101 grup, które pracowały podczas 420 posiedzeń i objęły pomocą 213 osób.

Zasoby Miasta Zamość w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Nazwa instytucji	Zakres działalności
<p>Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie; • podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku; • inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie; • rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; • inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
<p>Grupy robocze powoływane przez Zespół interdyscyplinarny</p> <p>Przedstawiciele (w zależności od potrzeb):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) MCPR 2) OIK 3) miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych; 4) Policji; 5) oświaty; 6) ochrony zdrowia. 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie; • monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy; • dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań
<p>Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu ul. Lwowska 57</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc finansowa, rzeczowa, praca socjalna • Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego: poradnictwo psychologiczne, prawne, dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, doradztwo zawodowe, porady psychiatryczne, pomoc w pisaniu pism urzędowych i procesowych
<p>Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu ul. Kilińskiego 32</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Specjalistyczne poradnictwo: psychologiczne, prawne, socjalne • hostel (całodobowo) • Grupa wsparcia dla Kobiet Doznających Przemocy w Rodzinie • Program edukacyjno- korekcyjny dla osób stosujących przemoc • opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym

	<p>mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie kampanii społecznych
<p>Komenda Miejska Policji ul. Wyszyńskiego 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie działań interwencyjnych • Wszczywanie postępowań karnych wobec sprawców stosujących przemoc
<p>Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna Nr 1 ul. Okrzei 24</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Działania edukacyjne • Wsparcie psychologiczno- pedagogiczne • Terapia • Prowadzenia kampanii na rzecz podnoszenia świadomości nt. przemocy
<p>Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Motywowanie osób uzależnionych do leczenia • Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenie zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu poddania się w leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego • Udzielenia informacji i wsparcia
<p>Centrum Zdrowia Psychicznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lecznictwo ambulatoryjne dla osób z chorobami psychicznymi, z problemem uzależnienia od alkoholu, • Uzależnienia od środków psychoaktywnych
<p>Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej ul. Partyzantów 57 Stowarzyszenia Równych Szans „Bona Fides”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, psychoterapeutyczne, prawne, socjalne, zawodowe dla osób pokrzywdzonych przestępstwem

Oprócz wyżej wymienionych jednostek, na terenie Zamościa funkcjonują inne podmioty działające m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- placówki oświaty
- placówki ochrony zdrowia
- Sąd Rejonowy (II Wydział Karny i III Wydział Rodzinny i Nieletnich)
- Prokuratura Rejonowa
- Zakład Patomorfologii przy Szpitalu Wojewódzkim (obdukcje)

Założenia Programu

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na terenie Miasta Zamość na lata 2017-2020 ma charakter interdyscyplinarny i zakłada, że ujęte w nim zadania będą realizowane przez wszystkie podmioty zobowiązane do podejmowania

działań mających na celu przeciwdziałanie krzywdzeniu w rodzinach oraz ochronie osób krzywdzonych. Zadania Programu będą wdrażane w latach 2017-2020, co obejmuje lata realizacji obecnie obowiązującego *Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie*.

Cel główny programu

Ograniczenie przemocy domowej na terenie miasta Zamość poprzez sprawnie działający system przeciwdziałania przemocy i skuteczną pomoc ofiarom przemocy

Cele szczegółowe

1. Diagnozowanie zjawiska przemocy i inicjowanie działań profilaktycznych
2. Zapewnienie skutecznej i kompleksowej ochrony osobom doświadczającym przemocy.
3. Prowadzenie działań korekcyjno- edukacyjnych w stosunku do osób stosujących przemoc
4. Poprawa jakości działań osób i instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Adresaci programu

Adresatami *Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na terenie Miasta Zamość na lata 2017-2020* są:

- ofiary przemocy w rodzinie,
- osoby stosujące przemoc
- świadkowie przemocy w rodzinie.

Adresatami działań profilaktycznych są mieszkańcy miasta Zamość.

Wdrażanie programu

Istotnym czynnikiem warunkującym skuteczność wdrażanych w ramach *Programu* działań jest współpraca pracowników jednostek administracji samorządowej, Policji, sądów, placówek działalności leczniczej, niepublicznych placówek oraz organizacji pozarządowych, zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnym skutkiem.

Monitorowanie realizacji założeń *Programu* i osiągnięcia opracowanych celów będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Zakłada się możliwość wprowadzenia zmian do Programu na podstawie uwag, propozycji i wniosków realizatorów Programu.

Sprawozdania z osiągnięcia założonych w *Programie* wskaźników podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów wraz z ewentualną propozycją ewaluacji Programu będą składać do dnia **31 stycznia** każdego roku do Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu, które jest koordynatorem Programu.

Kompleksowe sprawozdanie z realizacji *Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Zamość na lata 2017 – 2020* będzie przedkładane do akceptacji Prezydentowi Miasta Zamość do dnia **31 marca** każdego roku.

Finansowanie Programu

Środki finansowe na realizację zadań ujętych w Programie pochodzić będą m.in. ze środków budżetu Miasta, w ramach realizacji bieżących zadań poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Zamość i miejskich jednostek budżetowych zaplanowanych na dany rok, w tym z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto program finansowany będzie z dotacji uzyskanych z budżetu państwa, środków pozabudżetowych pozyskanych jako dotacje i granty na realizację projektów finansowanych z funduszy europejskich oraz w ramach własnych środków posiadanych przez organizacje pozarządowe realizujące zadania programu.

Cel szczegółowy: Diagnozowanie zjawiska przemocy i inicjowanie działań profilaktycznych					
Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji	Okres realizacji	Przewidywane efekty
1.	Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie miasta Zamość	Zespół Interdyscyplinarny	opracowana Diagnoza	2017-2020	Uzyskanie wiedzy nt. skali problemu na terenie miasta
2.	Identyfikacja rodzin zagrożonych występowaniem przemocy w rodzinie, w tym rodzin z dziećmi	MCPR OIK policja oświata MKRPA, ochrona zdrowia	liczba założonych „Niebieskich kart”	2017-2020	Uzyskanie wiedzy na temat skali problemu. Rozpoczęcie konstruktywnych działań pomocowych wobec rodzin, w których występuje przemoc.
3.	Działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców	OIK	- liczba opracowanych programów - liczba rodziców uczestniczących w działaniach	2017-2020	Wzrost umiejętności i poziomu wiedzy rodziców w zakresie alternatywnych dla przemocy metod wychowawczych
		oświata	-liczba odbiorców „Szkoły dla Rodziców” - liczba uczestników grup wsparcia dla dzieci z ADHD/ADD - liczba uczestników treningów komunikacji - liczba uczestników	2017-2020	Zwiększenie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców

			treningów asertywności		
4.	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym	OIK MCPR oświata	liczba inicjatyw związanych z realizacją zadania	2017-2020	Wzrost poziomu wiedzy w środowisku lokalnym nt. możliwości uzyskania pomocy
5.	Prowadzenie edukacji społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy	OIK finansowanie MPPiRPA	- liczba zrealizowanych kampanii - liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych - liczba zrealizowanych zajęć w szkołach na temat przyczyn i skutków przemocy	2017-2020	Podniesienie świadomości społecznej nt. zjawiska przemocy; Zmiana postaw społecznych w zakresie postrzegania przemocy w rodzinie i funkcjonujących stereotypów
		oświata	liczba odbiorców programów, warsztatów, spotkań, prelekcji realizowanych na terenie placówek oświatowych	2017-2020	Wzrost świadomości społecznej nt. zjawiska przemocy; Zmiana postrzegania problemu przemocy w rodzinie w świadomości społecznej
6.	Prowadzenie terapii rodzin, konsultacji rodzinnych i terapii psychologicznej	oświata - PPP1	liczba odbiorców	2017-2020	Zmniejszenie czynników ryzyka wystąpienia przemocy w rodzinach- klientach poradni, zwiększenie

					wiedzy
7.	Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	OIK	-liczba lokalnych telefonów zaufania, czas dostępności telefonu, -liczba rozmów i interwencji	2017-2020	Udzielenie wsparcia, udzielenie informacji nt. możliwości pomocy
Cel 2: Zapewnienie skutecznej i kompleksowej ochrony osobom doświadczającym przemocy					
1.	Podejmowanie działań pomocowych w środowiskach zagrożonych przemocą w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny	-liczba osób i rodzin objętych pomocą zespołu	2017-2020	Wzrost poziomu wiedzy nt. skutków występowania przemocy i umiejętności ofiar i świadków przemocy
2.	Inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie oraz realizowanie planu pomocy w rodzinach doświadczających przemocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Zespół Interdyscyplinarny	-liczba utworzonych grup roboczych -liczba spotkań grup roboczych	2017-2020	Skuteczne interdyscyplinarne działania w zakresie udzielania pomocy rodzinom dotkniętym przemocą;
		policja	liczba interwencji domowych dotyczących przemocy domowej	2017-2020	Zwiększenie bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy, Rozpoznanie środowisk problemowych
3.	Sporządzanie wniosków do MKRPA w celu kierowania osób na leczenie odwykowe oraz do sądu o wgląd w sytuację dziecka	policja MCPR oświata OIK	-liczba sporządzonych informacji o osobach uzależnionych -liczba wniosków do	2017-2020	-zidentyfikowanie i zmniejszenie liczby osób uzależnionych -zwiększenie

			sądu		bezpieczeństwa małoletnich przebywających w środowiskach patologicznych
4.	Udzielanie poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	OIK- finansowanie MPPiRPA MCPR oświata –PPP1	liczba osób objętych poradnictwem	2017-2020	Udzielanie profesjonalnej pomocy dla ofiar i świadków przemocy
5.	Prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	OIK - finansowanie MPPiRPA	- liczba spotkań - liczba uczestników	2017-2020	Udzielenie wsparcia ofiaram przemocy
6.	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsca w hostelu OIK	OIK - finansowanie MPPiRPA	liczba osób korzystających z hostelu	2017-2020	Zapewnienie schronienia ofiarom i świadkom przemocy
7.	Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy terapeutycznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	OIK	- liczba programów - liczba uczestników	2017-2020	Odbudowanie poczucia i siły sprawczej przez osoby doświadczające przemocy
8.	Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą	Zespół Interdyscyplinarny	liczba przeprowadzonych analiz	2017-2020	Opracowanie raportu i wzrost skuteczności działań
Cel. 3 : Prowadzenie działań korekcyjno- edukacyjnych w stosunku do osób stosujących przemoc					
1.	Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny	- liczba osób wezwanym na spotkanie grupy roboczej	2017-2020	Spadek zachowań przemocowych

			- liczba osób, które zgłosiły się na wystosowane wezwanie		
2.	Wszczywanie postępowań karnych wobec sprawców stosujących przemoc	policja	liczba wszczętych postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy	2017-2020	Pociągnięcie do odpowiedzialności karnej osób znęcających się nad członkami rodziny Zapobieganie powtórnym zachowaniom niezgodnym z zasadami współżycia społecznego
3.	Opracowanie i realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy	OIK	-liczba osób uczestniczących -liczba edycji	2017-2020	Zmniejszenie liczby zachowań przemocowych u osób objętych oddziaływaniami korekcyjnymi
4.	Badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych	OIK	liczba analiz	2017-2020	Opracowanie raportu nt. skuteczności udzielania pomocy
Cel 4: Poprawa jakości działań osób i instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie					
1.	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności dot. problematyki przemocy przez członków grup roboczych	Zespół Interdyscyplinarny	liczba odbiorców i uczestników szkoleń	2017-2020	profesjonalizacja kadr grup roboczych celem skuteczniejszej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy

2.	Udział osób zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w szkoleniach, konferencjach, seminariach itp.	OIK – w tym finansowanie z MPPiRPA, MCPR WSOiZK, policja MKRPA, oświata, kuratorzy sądowi	- liczba szkoleń - liczba osób uczestniczących	201-2020	Podnoszenie kompetencji służb, Poprawa współpracy między instytucjami
3.	Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi	MCPR OIK	liczba zrealizowanych projektów w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	2017-2020	Poprawa współpracy m-dzy instytucjami
4.	Współpraca między organami samorządu terytorialnego a kościołami i związkami wyznaniowymi	OIK	liczba inicjatyw	2017-2020	Współpraca w realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
5.	Wdrożenie i prowadzenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami krzywdzonymi i stosującymi przemoc w rodzinie	OIK MCPR Zespół Interdyscyplinarny	liczba zrealizowanych działań	2017-2020	Wzmocnienie osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy

Wykaz skrótów:

MCPR- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu

OIK - Ośrodek Interwencji Kryzysowej

PPP1- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna Nr 1

WSOiZK –Wydział Spraw Obywatelskich Zarządzania Kryzysowego

MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

MPPiRPA – Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych